

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

GUIA DE L'ESTUDIANT 2020-2021

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

**MÀSTER UNIVERSITARI EN ATENCIÓ PAL·LIATIVA
A PERSONES AMB MALALTIES AVANÇADES**

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
Calendari del centre	4
PLA D'ESTUDIS	5
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DEL MÀSTER	6
Bases Conceptuals de l'Atenció Paliativa i Abordatge de Síntomes Prevalents	7
Comunicació i Atenció Emocional, Social i Espiritual	10
Investigació en Atenció Pal·liativa	13
Necessitats i Recursos Personals del Professional en les Cures i l'Atenció Pal·liativa	16
Abordatge del Pacient amb Dolor	18
Ètica i Planificació de les Decisions Anticipades en l'Atenció Pal·liativa	21
Pràcticum	24
Situacions Complexes en Cures Pal·liatives	27
Treball de Fi de Màster	29
ASSIGNATURES D'ESPECIALITATS	31
Instruments d'Avaluació i Millora de la Qualitat Assistencial	32
Malalties Avançades en Oncologia i Geriatria	34
Planificació de les Cures Infermeres	36
Processos de Pèrdua i Dol	38

PRESENTACIÓ

Fa més de 40 anys la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya naixia amb el nom d'Escola d'Infermeria Osona i iniciava el seu viatge cap al desenvolupament del lideratge i de l'excel·lència acadèmica. El 1980 els estudis d'Infermeria passaven a ser diplomatura universitària i el centre s'adscribia a la UAB. L'any 1987, l'Escola d'Infermeria Osona s'integrava als Estudis Universitaris de Vic.

El maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passava a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorporava nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997), Nutrició Humana i Dietètica (1998) i Treball Social (2010). L'any 2011 l'Escola Universitària de Ciències de la Salut passava a ser la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar. Al llarg de tots aquests anys es consolida la identitat de la nostra facultat amb el lideratge de la Sra. Anna Bonafont en dues ocasions, de la Dra. Montse Vall, de la Dra. Marga Pla i de la Dra. Mireia Subirana.

El 2019-2020 volem seguir consolidant el lideratge i l'excel·lència acadèmica a través de l'establiment de plans d'estudi innovadors que garanteixin el desenvolupament competencial dels professionals. El nostre objectiu és preparar la propera generació de líders en les disciplines integrades a la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, ja sigui en els graus, els màsters o bé en els estudis de doctorat. Volem que els i les nostres alumnes esdevinguin professionals del futur, competents per liderar i transformar l'atenció en la salut i en les cures, capaços alhora de donar resposta a la ràpida i complexa evolució de l'entorn sanitari a través de l'excel·lència acadèmica i de la pràctica clínica, de la innovació, de la recerca i també de les associacions establertes amb la comunitat i amb iniciatives internacionals.

Des de les aules, els tallers i els laboratoris, fins a la capçalera del pacient i a la comunitat, ens volem distingir com una Facultat de referència, amb una visió holística de la persona i un model de formació singular i de qualitat, orientada a la recerca i a la innovació a nivell internacional, amb la finalitat de millorar la salut de la població i la qualitat de vida i d'eliminar les desigualtats en salut.

El conveni signat entre la UVic i el Consorci Hospitalari de Vic (CHV) constitueix el marc idoni perquè els professors/investigadors liderin i vetllin per l'excel·lència a l'aula, al laboratori, en la simulació i en la pràctica clínica, i es generin sinergies que afavoreixin la recerca clínica i de resultats en salut, així com la innovació en un moment de canvi radical en l'atenció de la salut.

Degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar
Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

Titulacions

Graus

- Fisioteràpia
- Infermeria
- Nutrició Humana i Dietètica
- Teràpia Ocupacional

Màsters oficials

- Atenció Pal·liativa a Persones amb Malalties Avançades
- Polítiques Socials i Acció Comunitària
- Recerca en Salut

Departaments

La unitat bàsica de docència i de recerca de la Facultat és el departament, que agrupa el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant del departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de departament.

Els departaments de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar són:

- Departament de Ciències de la Salut Bàsiques:
  - Director: Dr. Eduard Minobes
- Departament de Ciències de la Salut Aplicades:
  - Directora: Dra. Emília Chirveches
- Departament de Ciències Socials i Salut Comunitària:
  - Directora: Dra. Ester Busquets
- Departament de Ciències Experimentals i Metodològiques:
  - Directora: Dra. Montserrat Serra

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- Degana de la Facultat: Dra. Paola Galbany
- Vicedegana acadèmica: Dra. Míriam Torres
- Cap d'estudis: Dr. Xavier Palomar
- Director del Departament de Ciències de la Salut Bàsiques: Dr. Eduard Minobes
- Directora del Departament de Ciències de la Salut Aplicades: Dra. Emília Chirveches
- Directora del Departament de Ciències Socials i Salut Comunitària: Dra. Ester Busquets
- Directora del Departament de Ciències Experimentals i Metodològiques: Dra. Montserrat Serra
- Coordinadora del grau en Infermeria: Sra. Eva Rovira
- Coordinador del grau en Fisioteràpia: Sr. Carles Parés
- Coordinadora del grau en Teràpia Ocupacional: Dra. Judit Rusiñol

- Coordinadora del grau en Nutrició Humana i Dietètica: Dra. Anna Vila

La Facultat també compta amb els següents encàrrecs:

- Delegat de Recerca: Dr. Javier Jerez
- Coordinador del Programa de Doctorat: Dr. Joan Carles Casas
- Responsable de Formació Contínua: Dr. Jordi Naudó
- Coordinadora de pràctiques del grau en Infermeria: Sra. Olga Isern
- Coordinadora de pràctiques del grau en Fisioteràpia: Sra. Anna Escribà
- Coordinadora de pràctiques del grau en Nutrició Humana i Dietètica: Dra. Blanca Ribot
- Coordinadora de pràctiques del grau en Teràpia Ocupacional: Sra. Pilar Bové
- Responsable de Relacions Internacionals: Sra. Montse Romero

CALENDARI ACADÈMIC

Docència

El curs acadèmic es distribuirà entre el 16 de setembre de 2019 i el 5 de juny de 2020 (*inclou docència i pràctiques):

- 1r semestre: del 16 de setembre de 2019 al 17 de gener de 2020
- 2n semestre: del 4 de febrer al 5 de juny del 2020

Setmanes d'avaluació

Les setmanes d'avaluació de la Facultat es reparteixen entre els següents dies, en funció de cada grau:

- 1r semestre: del 20 al 31 de gener de 2020
- 2n semestre: de l'1 al 12 de juny de 2020

*Calendari específic per als estudiants de 3r curs del grau en Infermeria

Docència

- 1r semestre: del 30 setembre de 2019 al 14 febrer de 2020
- 2n semestre: del 2 de març al 10 de juliol de 2020

Setmanes d'avaluació

- 1r semestre: del 17 al 21 de febrer de 2020
- 2n semestre: del 4 al 8 de maig de 2020

Vacances de Nadal

- Del 21 de desembre de 2019 al 7 de gener de 2020, ambdós inclosos

Vacances de Setmana Santa

- Del 4 al 13 d'abril de 2020, ambdós inclosos

Dies festius

- 11 de setembre de 2019, Diada Nacional de Catalunya
- 31 d'octubre de 2019, festiu UVic
- 1 de novembre de 2019, Tots Sants
- 5 de desembre de 2019, festiu UVic
- 6 de desembre de 2019, Dia de la Constitució
- 19 de març de 2020, Sant Josep (festa local de Vic)
- 23 d'abril de 2020, Sant Jordi, festiu UVic
- 24 d'abril de 2020, festiu UVic
- 1 de maig de 2020, Dia del Treballador
- 1 de juny de 2020, Segona Pascua (festa local de Vic)
- 24 de juny de 2020, Sant Joan

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria

Obligatòria (OB)

Optativa (OP)

Treball de Fi de Màster (TFM)

Pràctiques Externes (PE)

Mòduls / Matèries	Assignatures	Crèdits	Tipus	Curs
Fonaments de Pràctica Assistencial de l'Atenció Pal·liativa Integral i Integrada	Comunicació i Atenció Emocional, Social i Espiritual	6,0	OB	1
	Bases Conceptuals de l'Atenció Paliativa i Abordatge de Símtomes Prevalents	6,0	OB	1
	Situacions Complexes en Cures Pal·liatives	3,0	OB	1
	Abordatge del Pacient amb Dolor	6,0	OB	1
Investigació en Atenció Pal·liativa	Investigació en Atenció Pal·liativa	6,0	OB	1
Pràcticum	Pràcticum	9,0	PE	1
Treball de Fi de Màster	Treball de Fi de Màster	6,0	TFM	1
Optatives	Instruments d'Avaluació i Millora de la Qualitat Assistencial	3,0	OP	1
	Processos de Pèrdua i Dol	3,0	OP	1
	Planificació de les Cures Infermeres	3,0	OP	1
	Malalties Avançades en Oncologia i Geriatria	3,0	OP	1
Recursos Personals dels Professionals en l'Atenció Pal·liativa	Necessitats i Recursos Personals del Professional en les Cures i l'Atenció Pal·liativa	6,0	OB	1
Ètica en l'Atenció Pal·liativa	Ètica i Planificació de les Decisions Anticipades en l'Atenció Pal·liativa	6,0	OB	1

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DEL MÀSTER

Bases Conceptuals de l'Atenció Paliativa i Abordatge de Síntomes Prevalents

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura inclou l'acollida d'estudiants a la dinàmica del màster. Es recomana elaborar accions dinàmiques de participació i coneixement mutu amb l'objectiu de facilitar la comunicació entre els estudiants i els docents. Es recomana, així mateix, establir els grups de treball que funcionaran durant el curs.

Objectius

- Conèixer les característiques dels pacients i famílies en situació de malaltia crònica, evolutiva i amb pronòstic de vida limitat.
- Fonamentar les decisions terapèutiques en el respecte a l'autonomia del pacient, a la diversitat cultural i als principis i valors ètics.
- Conèixer els principis del control de símptomes.
- Aplicar el model d'atenció de cures paliatives en l'abordatge del pacient amb els símptomes més freqüents en la situació de malaltia avançada.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA3 Actua en les situacions habituals i les que són pròpies de la professió amb compromís i responsabilitat.
- RA4 Pren decisions considerant la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de forma interdisciplinària.
- RA6 Identifica el procés de situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat, les seves característiques i les necessitats del pacient i el seu entorn social.
- RA7 Incorpora el pacient i la família en el procés de presa de decisions.
- RA 9 Avalua sistemàticament cadascuna de les dimensions de la situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat del pacient i el seu entorn social.
- RA10 Elabora el pla terapèutic multidimensional i interdisciplinari basat en necessitats i expectatives del pacient i del seu entorn social.

COMPETÈNCIES

Generals

- Incorporar el model d'atenció de cures paliatives ?control de símptomes, assistència emocional, atenció a la família, treball multidisciplinari i gestió de recursos? en la competència clínica de l'àmbit de l'infermeria i medicina.

Específiques

- Construir el pla terapèutic sistemàtic, multidimensional, multidisciplinari ajustat a la complexitat del pacient i del seu entorn familiar.
- Determinar les indicacions i limitacions farmacològiques per al maneig integral dels símptomes més prevalents en situació de malaltia avançada.
- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS:

- Identificació i aplicació dels fonaments de les cures pal·liatives en la situació de malaltia crònica, avançada i final de vida
- Elaboració, implementació i monitoratge del pla terapèutic multidimensional, interdisciplinari i sistemàtic en la situació de malaltia avançada d'alta complexitat
- Implicacions en la pràctica assistencial del professional-estudiant

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 60%
- Proves específiques d'avaluació: 20%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- Examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Cohen, J., Deliens, L. (coords) (2012). *A Public Health Perspective on End of Life Care* (1 ed.). Oxford: Oxford University .
- Gómez Batiste, X., Porta, J., Tuca, A., Stejernsward, J. (coords) (2005). *Organización de Servicios y*

Programas de Cuidados Paliativos (1 ed.). Madrid: Arán Ediciones S.L.

- Gómez-Batiste, X., Blay, C., Roca J., Fontanals, MD. (coords) (2015). *Manual de atención integral de personas con enfermedades crónicas avanzadas. Aspectos generales* (1 ed.). Barcelona: Editorial Elsevier.
- Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad (2011). *Estrategia en Cuidados Paliativos del Sistema Nacional de Salud . 2010-2014* (1 ed.). Madrid: Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad.
- Porta Sales, J., Gómez Batiste, X., Tuca Rodríguez, A. (coords) (2019). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal*. (4 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Comunicació i Atenció Emocional, Social i Espiritual

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Conèixer les dimensions pròpies de l'àmbit psicoemocional i sociofamiliar en els pacients amb malalties cròniques avançades i pronòstic de vida limitat i en les seves famílies.
- Incorporar en la valoració habitual l'avaluació psicosocial i espiritual del malalt i de la seva família en malaltia avançada.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Incorpora el pacient i família en el procés de presa de decisions.
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.
- Avalua sistemàticament cadascuna de les dimensions de la situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat del pacient i del seu entorn social.
- Actua en les situacions habituals i les que són pròpies de la professió amb compromís i responsabilitat.
- Integra els factors emocionals i sociofamiliars en el procés d'atenció al final de la vida.
- Demuestra actituds comunicatives en la intervenció terapèutica: empatia i escolta activa.

COMPETÈNCIES

Generals

- Incorporar el model d'atenció de cures pal·liatives ?control de símptomes, assistència emocional, atenció a la família, treball multidisciplinari i gestió de recursos? en la competència clínica de l'àmbit de l'infermeria i medicina.

Específiques

- Aplicar les habilitats comunicatives en la relació assistencial per afavorir l'adaptació al procés de malaltia i disminuir el patiment del pacient i de la família.
- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.
- Integrar en el procés d'atenció la dimensió psicoemocional, sociofamiliar i espiritual dels pacients i del seu entorn per millorar-ne la qualitat de vida.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS:

- Impacte emocional de la malaltia en l'entorn familiar
- Impacte de la malaltia en el malalt: patiment emocional
- Reaccions emocionals davant de l'adaptació a la malaltia avançada
- Comunicació de males notícies
- Exploració de necessitats essencials en el pacient al final de la vida
- Model d'intervenció des de la dignitat
- Entrevista familiar
- Objectius de la intervenció social
- Indicadors de risc social
- Intervenció amb infants i adolescents davant la pèrdua d'un ésser estimat
- Dol familiar i recursos a la comunitat

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Elaboració de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació 20%
- Realització de treballs i seguiment de projectes 60%
- Proves específiques d'avaluació 20%

Notes

- És obligatori un mínim del 80% d'assistència a les classes presencials.
- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Barbero Gutiérrez, J., Gómez-Batiste, X., Maté Méndez, J., Mateo Ortega, D. (coords) (2016). *Manual para la atención psicosocial y espiritual a personas con enfermedades avanzadas: Intervención psicológica y espiritual* (1 ed.). Barcelona: Obra Social ?la Caixa?.
- Novellas A, Munuera MP, Lluch J., Gómez Batiste, X.(coords.) (2018). *Manual para la atención psicosocial y espiritual a personas con enfermedades avanzadas. Intervención social* (1 ed.). Barcelona:

Obra Social 'la Caixa', Depósito legal: B 15425-2018.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Investigació en Atenció Pal·liativa

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Conèixer els elements clau per desenvolupar la recerca en l'àmbit de les cures i l'atenció pal·liativa.
- Elaborar un pla de treball per al propi projecte de recerca en el context del màster (TFM).

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA13. Comprèn i aplica coneixements avançats dels aspectes teòrics i pràctics en contextos d'investigació científica i tecnològica.
- RA 14. Identifica línies d'innovació i recerca aplicades a l'àmbit d'estudi.
- RA 15. Es desenvolupa correctament en l'ús general de les TIC i especialment en els entorns tecnològics propis de l'àmbit professional.
- RA 16. Gestiona les diferents bases de dades electròniques bibliogràfiques.
- RA 17. Aplica els principis generals de la recerca en la construcció d'un projecte en l'àmbit de l'atenció pal·liativa.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Dissenyar, desenvolupar i comunicar processos derivats de treballs de recerca o d'intervenció en l'àmbit de l'atenció pal·liativa.

Bàsiques

- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS:

- Recerca clínica
- Investigació psicosocial
- Metodologia quantitativa
- Investigació epidemiològica
- Metodologia qualitativa
- Investigació en cures infermeres
- Recerca sistemàtica de bibliografia
- Lectura crítica d'articles científics
- Escriptura científica
- Ètica i normativa legal en la investigació. Comitès d'ètica

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Elaboració de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació:
  - Signatura d'assistències: 5%
- Rúbrica de participació a classe: 10%
- Elaboració de treballs o projectes:
  - Participació en el seminari presencial: 30%
  - Cerca bibliogràfica - Treball on line: 15%
- Prova específica d'avaluació:
  - Proposta preliminar de TFM - Treball on line: 40%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- Berenguera, A., Fernández de Sanmamed, MJ., Pons, M., Pujol, E., Rodríguez, D., Saura, S. (2014). *Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa*. Recuperat de <https://saludcomunitaria.files.wordpress.com/2014/12/escucharobservarcomprender.pdf>

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Necessitats i Recursos Personals del Professional en les Cures i l'Atenció Pal·liativa

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Identificar i analitzar els elements de la implicació personal en el procés d'atenció al pacient al final de la vida.
- Estimular l'autoconeixement, augmentar la competència emocional, la satisfacció personal i la prevenció del desgast professional.
- Analitzar els factors implicats en el benestar de la feina, el rol professional, l'equip i l'organització.
- Aprendre a identificar les pròpies reaccions emocionals que intervenen en el suport als malalts.
- Desenvolupar habilitats de treball en equip interdisciplinari.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA4. Pren decisions considerant la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de forma multiprofessional.
- RA37. Desenvolupa habilitats d'autogestió emocional, d'anàlisi i introspecció.
- RA38. Reconeix la importància d'integrar en la pràctica diària mecanismes d'autocura.
- RA39. Identifica els comportaments relacionats amb els valors d'obertura, tolerància i generositat, bàsics per al bon funcionament dels equips de treball.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Analitzar la influència de les pròpies emocions i de la implicació personal en la relació assistencial.
- Identificar les dinàmiques de treball en equips multidisciplinaris per millorar la intervenció específica segons el model d'atenció pal·liativa.

Bàsiques

- Ésser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS:

- El procés de cuidar: factors personals i institucionals que hi intervenen
- Grups tipus Balint
- *Counselling*: estratègia de relació; habilitats de comunicació difícil; estratègies d'autoregulació
- Dol dels professionals
- Intervenció en situacions complexes
- Influència de les emocions en la relació assistencial. Mecanismes preventius i correctors
- El cost de tenir cura
- Comunicació i treball en equip multidisciplinari en l'atenció pal·liativa
- El comportament dels equips de cures pal·liatives en les organitzacions

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Elaboració de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Elaboració de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- És obligatori un mínim del 80% d'assistència a les classes presencials.
- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Costa, M., López, E. (2009). *Los secretos de la dirección: Liderar y fortalecer personas y equipos* (1 ed.). Madrid: Editorial Pirámide.
- Surdo, E. (1998). *La Magia de Trabajar en Equipo* (1 ed.). Buenos Aires: Ediciones Granica.

Abordatge del Pacient amb Dolor

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Conèixer els nous avenços tecnològics en el tractament del dolor de difícil control.
- Identificar les indicacions i limitacions dels fàrmacs, teràpies físiques, intervencions psiosocials i altres tractaments en el maneig del dolor de difícil control en la malaltia avançada, crònica, evolutiva i en el final de vida.
- Redactar un pla terapèutic sistemàtic davant del mal de difícil control en la malaltia avançada, crònica, evolutiva i en el final de vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Pren decisions considerant la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de manera multiprofessional.
- Incorpora el pacient i família en el procés de presa de decisions.
- Identifica els fàrmacs habituals i les mesures no farmacològiques en el maneig del dolor i en altres símptomes prevalents.
- Redacta el pla terapèutic multidimensional i interdisciplinari basat en necessitats i expectatives del pacient i del seu entorn social.

COMPETÈNCIES

Generals

- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Construir el pla terapèutic sistemàtic, multidimensional, multidisciplinari ajustat a la complexitat del pacient i del seu entorn familiar.
- Determinar les indicacions i limitacions farmacològiques per al maneig integral dels símptomes més prevalents en situació de malaltia avançada.
- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.
- Integrar en el procés d'atenció la dimensió psicoemocional, sociofamiliar i espiritual dels pacients i del seu entorn per millorar-ne la qualitat de vida.

CONTINGUTS:

- Dolor irruptiu
- Fisiopatologia del dolor neuropàtic
- Dolor difícil i factors relacionats
- Aspectes emocionals del dolor
- Síndromes dolorosos complexos
- Opioides
- Rotació d'opioides. Casos clínics
- Tècniques invasives d'alleugeriment del dolor
- Dolor a pacient no oncològic
- Ús dels analgèsics opioides en pacients amb insuficiència renal/hepàtica
- Dolor en pediatria
- Maneig del dolor en pacients geriàtrics avançats
- Taller de pacients simulats

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

Totes les activitats són obligatòries.

Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.

L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.

L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- González-Barboteo, J., Julià-Torras, J., Serrano-Bermúdez, G., Porta-Sales, J. (2019). *Manual de Rotación de Opioides en el Paciente Oncológico* (2 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.
- Porta Sales, J., Gómez Batiste, X., Tuca Rodríguez, A. (coords) (2019). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal* (4 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Ètica i Planificació de les Decisions Anticipades en l'Atenció Pal·liativa

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Incorporar els valors i principis ètics en la pràctica clínica quotidiana.
- Incorporar l'ètica assistencial com un dels elements centrals de l'atenció del pacient en situació de malaltia avançada i/o en fi de vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA40. Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis que poden incloure una reflexió sobre la responsabilitat social o ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas.
- RA4. Pren decisions en què es tenen en consideració la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de forma multiprofessional.
- RA41. Planteja intervencions en coherència amb els valors democràtics i de sostenibilitat mostrant respecte pels drets fonamentals de les persones.
- RA42. Analitza èticament situacions d'injustícies i desigualtats i proposa mesures de compensació.
- RA7. Incorpora el pacient i família en el procés de presa de decisions.
- RA43. Aplica els principis propis de la bioètica en el procés d'atenció.
- RA44. Incorpora la planificació de decisions anticipades en el procés d'atenció

COMPETÈNCIES

Generals

- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Incorporar la planificació de decisions anticipades en el procés d'atenció del pacient i la seva família.

Bàsiques

- Ésser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS:

- Bioètica: dilemes ètico-clíniques. Mètode deliberatiu de resolució de casos
- Deliberació ponderada de casos clínics
- Aspectes ètics de la sedació pal·liativa
- Argumentació bioètica estructurada en el procés de presa de decisions
- Futilitat i limitació de l'esforç terapèutic. Comitès d'ètica assistencial
- Ètica del tenir cura
- Ètica de les institucions i societats sanitàries (Codi Ètic Institucional, Codi Deontològic, Codi de Bones Pràctiques)
- Informació i comunicació
- Qualitat i dignitat en el procés de final de vida
- Eutanàsia i suïcidi mèdic-assistit
- Moral i ètica
- Autonomia, el paradigma de la PDA
- Aspectes ètics de la PDA
- Introducció al concepte de la planificació de decisions anticipades
- Comunicació eficaç
- La planificació compartida de l'atenció en la pràctica
- La presa de decisions en pacients pediàtrics
- Situacions de difícil maneig en la presa de decisions: salut mental

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Lasmarias, C. (2017). *La planificación de decisiones anticipadas: hacia una cultura asistencial del siglo xxi. 2(1), 127-137.* (1 ed.). Barcelona: Health, Aging & End of Life Care.
- Limón, E., Meléndez, A. (coords.) (2018). *Monografía SECPAL sobre Cronicidad Avanzada.* Recuperat de <http://www.secpal.com/Documentos/Blog/MonografiaCronicidad.pdf>
- Montero-Delgado, F., Morlans Molina, M. (2009). *Para deliberar en los comités de ética* (1 ed.). Barcelona: Fundació doctor Robert.
- Torralba, F. (2005). *Antropología del Cuidar* (1 ed.). Madrid: Editorial Mapfre Medicina.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Pràcticum

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Semestre: 2n

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Observar i participar en les funcions i tasques de l'equip multidisciplinari.
- Aplicar els coneixements adquirits sobre la base de l'evidència científica.
- Elaborar, implementar i monitoritzar el procés d'atenció de pacient i família en la situació de malaltia avançada i de final de vida.
- Prendre decisions terapèutiques basant-se en el respecte a l'autonomia del pacient, a la diversitat cultural, a la igualtat de gènere; i als principis i valors ètics i de drets humans.
- Establir una comunicació efectiva amb l'usuari/família/equip.
- Intervenir en la connexió de recursos assistencials que afavoreix la continuïtat assistencial.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA 1. Aplica i integra els seus coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous, que inclouen contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.
- RA3 Actua en les situacions habituals i en les que són pròpies de la professió amb compromís i responsabilitat.
- RA4. Pren decisions en què es tenen en consideració la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de forma multiprofessional.
- RA5. Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.
- RA6. Identifica el procés de situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat, les seves característiques i les necessitats del pacient i el seu entorn social.
- RA7. Incorpora el pacient i la família en el procés de presa de decisions.
- RA8. Identifica els fàrmacs i les mesures no farmacològiques en el maneig del dolor i els símptomes més prevalents en la situació de malaltia avançada.
- RA18. Assumeix la responsabilitat del seu propi desenvolupament professional i de la seva especialització.
- RA 19. Analitza les capacitats personals i professionals pròpies en relació amb diferents àmbits de la pràctica professional.
- RA20. Mostra actituds de respecte cap a la diversitat lingüística, social i cultural.
- RA21. Identifica les necessitats del pacient-família amb una malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat.
- RA22. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat del treball en equip.
- RA23. Aplica els plans de cures al pacient/família/comunitat en situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat i respecta la individualitat i el dret a l'autonomia i des d'una perspectiva multidimensional.
- RA24. Demostra respecte per la dignitat, privacitat, intimitat i confidencialitat de les persones ateses.

COMPETÈNCIES

Generals

- Incorporar el model d'atenció de cures pal·liatives ?control de símptomes, assistència emocional, atenció a la família, treball multidisciplinari i gestió de recursos? en la competència clínica de l'àmbit de l'infermeria i medicina.
- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Analitzar els valors i principis ètics implicats en la pràctica assistencial.
- Construir el pla terapèutic sistemàtic, multidimensional, multidisciplinari ajustat a la complexitat del pacient i del seu entorn familiar.
- Determinar les indicacions i limitacions farmacològiques per al maneig integral dels símptomes més prevalents en situació de malaltia avançada.

Bàsiques

- Aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.
- Ésser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conviure en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.
- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS:

- Identificació i aplicació dels fonaments de les cures pal·liatives en la situació de malaltia crònica, avançada i final de vida
- Elaboració, implementació i monitoratge del pla terapèutic multidimensional, interdisciplinari i sistemàtic en la situació de malaltia avançada d'alta complexitat
- Implicacions en la pràctica assistencial del professional-estudiant

AVALUACIÓ:

- Seguiment del tutor del màster: 10%
- Informe del tutor de pràctiques externes: 40%
- Realització de projecte requerit: 50%

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gómez Batiste, X., Porta, J., Tuca, A., Stejersward, J. (coords) (2005). *Organización de Servicios y Programas de Cuidados Paliativos* (1 ed.). Madrid: Arán Ediciones S.L..
- Porta Sales, J., Gómez Batiste, X., Tuca Rodríguez, A. (coords) (2019). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal* (4 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Situacions Complexes en Cures Pal·liatives

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Semestre: 2n

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Identificar les situacions de complexitat en el context de l'atenció a persones amb malalties avançades.
- Proporcionar eines per a l'abordatge de situacions de complexitat en el context clínic.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA1. Aplica i integra els seus coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous, que inclouen contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.
- RA2. Avalua i desenvolupa noves i innovadores metodologies de treball adaptades a l'àmbit científic/investigador o tecnològic.
- RA4. Pren decisions en què es tenen en consideració la complexitat de les situacions i la necessitat de treballar de forma multiprofessional.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.

Bàsiques

- Aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.

CONTINGUTS:

- Situacions d'alta complexitat en l'àmbit assistencial
- Adequació de la continuïtat assistencial a la complexitat
- Pediatria i final de vida
- Situacions d'alta complexitat i baixa prevalença
- Símptomes refractaris en situació d'agonia
- Dilemes clínics de l'atenció

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Contel Segura, J.C., Esgueva de Haro, N., Espelt Aluja, M.P. et al. (2010). *Unitats d'atenció a la complexitat clínica als equips de salut Aplicació del model de gestió de casos a l'atenció primària de Salut Institut Català de la Salut*. (1 ed.). Barcelona: Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. .
- Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad (2011). *Estrategia en Cuidados Paliativos del Sistema Nacional de Salud . 2010-2014* (1 ed.). Madrid: Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad.
- Porta Sales, J., Gómez Batiste, X., Tuca Rodríguez, A. (coords) (2019). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal* (4 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.
- Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives, Departament de Salut (2009). *Descripció i consens dels criteris de complexitat assistencial i nivells d'intervenció en l'atenció al final de la vida*. (1 ed.). Barcelona: Pla Director Sociosanitari del Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Treball de Fi de Màster

Tipologia: Treball de Fi de Màster (TFM)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Identificar les necessitats d'investigació en el camp de l'atenció pal·liativa i les cures de les malalties cròniques avançades i final de vida, considerant la seva rellevància i pertinència.
- Fonamentar teòricament, críticament i en profunditat un tema d'interès dins de l'àmbit de l'atenció pal·liativa.
- Identificar les fonts i els recursos d'informació disponibles.
- Buscar informació, identificar la bibliografia més rellevant i comprendre aquesta bibliografia.
- Formular objectius des del problema d'investigació.
- Dissenyar estratègies metodològiques per fer una investigació o projecte segons el propòsit d'estudi.
- Analitzar les implicacions de l'estudi en la pràctica.
- Comunicar efectivament el projecte, de manera oral i escrita.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- RA17. Aplica els principis generals de la recerca en la construcció d'un projecte en l'àmbit de l'atenció pal·liativa.
- RA25. Transmet d'una manera clara i sense ambigüitats resultats procedents de la investigació científica i tecnològica i els fonaments més rellevants sobre els quals se sustenten.
- RA26. Mostra autonomia suficient per participar en projectes d'investigació i col·laboracions científiques o tecnològiques amb un alt component de transferència del coneixement.
- RA27. Desenvolupa processos metacognitius i de reflexió crítica en relació amb el desenvolupament personal i amb l'exercici de la professió.
- RA28. Aplica correctament els procediments propis de la investigació científica en el desenvolupament de l'activitat formativa i professional.
- RA29. Elaborar informes i documents escrits (principalment de caràcter tècnic) amb correcció ortogràfica i gramatical en català, espanyol o anglès.
- RA30. Gestiona les diferents bases de dades electròniques bibliogràfiques.
- RA31. Dissenyar de forma correcta projectes d'investigació o intervenció d'acord als objectius previstos.

COMPETÈNCIES

Bàsiques

- Saber comunicar les conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant d'una manera en gran mesura

autodirigida o autònoma.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Emprar diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.
- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS:

- Disseny, desenvolupament i comunicació dels processos d'investigació o intervenció en l'àmbit de l'atenció pal·liativa en la malaltia crònica, avançada i/o en el final de vida
- Disseny d'investigació o intervenció en l'àmbit de l'atenció pal·liativa en la malaltia crònica, avançada i/o final de vida
- Recerca d'informació científica
- Elaboració de la memòria escrita
- Defensa oral

AVALUACIÓ:

Qualificació del tutor:

- Seguiment del treball: 20%
- Valoració del projecte: 20%

Qualificació del tribunal:

- Valoració del projecte: 40%
- Valoració de la defensa oral: 20%

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Berenguera, A., Fernández de Sanmamed, M.J., Pons, M., Pujol, E., Rodríguez, D., Saura, S. (2014). *Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa*. Recuperat de <https://saludcomunitaria.files.wordpress.com/2014/12/escucharobservarcomprender.pdf>
- Porta Sales, J., Gómez Batiste, X., Tuca Rodríguez, A. (coords) (2019). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal* (4 ed.). Madrid: Enfoque Editorial S.C.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

ASSIGNATURES D'ESPECIALITATS

Instrumentes d'Avaluació i Millora de la Qualitat Assistencial

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Identificar els conceptes teòrics bàsics de la qualitat.
- Desenvolupar les habilitats bàsiques per a la millora contínua de la qualitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Avalua de forma global els processos d'aprenentatge duts a terme d'acord amb les planificacions i objectius plantejats i estableix mesures de millora individual.
- Adquireix habilitats en el diagnòstic i prioritització de problemes.
- Demostra habilitats bàsiques per a la millora contínua de la qualitat.

COMPETÈNCIES

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.

CONTINGUTS:

- Aproximació al concepte de qualitat
- Cicle de millora
- Seguretat del pacient
- Qualitat i cures pal·liatives

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 40%
- Elaboració de treballs i proves específiques d'avaluació: 60%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gómez Batiste, X., Connor, S. (2017). *Building Integrated Palliative Care Programs and services* (1 ed.). Catalonia: Liberdúplex.
- Gómez Batiste, X., Porta, J., Tuca, A., Stejrnsward, J. (coords) (2005). *Organización de Servicios y Programas de Cuidados Paliativos* (1 ed.). Madrid: Arán Ediciones S.L.
- Rodríguez Reinado, C., Blasco Hernández, T. (2013). *Recomendaciones para la buena práctica en la implementación del ciclo de mejora en calidad asistencial. : Guía para profesionales sanitarios..* Recuperat de <http://gesdoc.isciii.es/gesdoccontroller?action=download&id=03/04/2014-52f00fa198>

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Malalties Avançades en Oncologia i Geriatria

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Conèixer les especificitats de l'atenció pal·liativa a les persones amb malaltia oncològica avançada, malaltia d'òrgan avançada, demència avançada i/o fragilitat avançada.
- Tractar les situacions més prevalents al final de la vida en pacients de perfil geriàtric i oncològic

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Aplica i integra els seus coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous, que inclouen contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.
- Identifica els fàrmacs i les mesures no farmacològiques en el maneig del dolor i els símptomes més prevalents en la situació de malaltia avançada.
- Identifica el procés de situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat, les seves característiques i les necessitats del pacient i del seu entorn social.
- Adquireix habilitats en el diagnòstic i prioritjació de problemes.
- Coneix els marcadors de severitat i progressió de malalties i condicions cròniques avançades.

COMPETÈNCIES

Generals

- Incorporar el model d'atenció de cures pal·liatives ?control de símptomes, assistència emocional, atenció a la família, treball multidisciplinari i gestió de recursos? en la competència clínica de l'àmbit de l'infermeria i medicina.
- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Determinar les indicacions i limitacions farmacològiques per al maneig integral dels símptomes més prevalents en situació de malaltia avançada.
- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.
- Participar en el procés assistencial integral i en l'organització integrada dels equips de referència d'atenció pal·liativa.

CONTINGUTS:

- Fragilitat, complexitat, multimorbiditat i cronicitat
- Atenció integral i integrada en el pacient geriàtric en situació de final de vida
- Abordatge clínic del pacient amb insuficiència orgànica crònica avançada (IOCA)
- Abordatge de la disfàgia i la nutrició en el pacient en situació de final de vida
- Maneig de les úlceres en el pacient en situació de final de vida
- Abordatge de la síndrome confusional en el pacient en situació de final de vida
- Presa de decisions en el pacient amb demència, fragilitat i/o complexitat clínica
- Oncogeriatría

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gómez-Batiste, X., Amblàs, J., Lasmarías, C., Calsina, A. (eds). (2017). *Manual de atención integral de personas con enfermedades crónicas avanzadas. Aspectos clínicos* (1 ed.). Barcelona: Editorial Elsevier.
- Limón, E., Meléndez, A. (coords.) (2018). *Monografía SECPAL sobre Cronicidad Avanzada*. Recuperat de <http://www.secpal.com/Documentos/Blog/MonografiaCronicidad.pdf>

Planificació de les Cures Infermeres

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Incorporar el pacient en la presa de decisions del seu pla de cures.
- Desenvolupar accions adreçades a augmentar l'autonomia dels pacients durant tot el procés d'atenció.
- Incorporar la família en la planificació de les cures.
- Conèixer els límits i l'abast de la seva competència específica dins de l'equip interdisciplinari en l'àmbit de l'atenció al final de la vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Aplica i integra els seus coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous, que inclouen contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzat.
- Identifica el procés de situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat, les seves característiques i les necessitats del pacient i del seu entorn social.
- Incorpora el pacient i la família en el procés de presa de decisions.
- Adquireix habilitats en el diagnòstic i prioritització de problemes.

COMPETÈNCIES

Generals

- Incorporar el model d'atenció de cures pal·liatives ?control de símptomes, assistència emocional, atenció a la família, treball multidisciplinari i gestió de recursos? en la competència clínica de l'àmbit de l'infermeria i medicina.
- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Identificar les eines per a l'avaluació i el tractament dels símptomes més prevalents de la situació de malaltia avançada.

Bàsiques

- Aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.

CONTINGUTS:

- Marc teòric de la intervenció infermera
- Prestació de cures. Valoració i judici clínic infermer
- Marc teòric de la intervenció infermera
- Prestació de cures: valoració i judici clínic infermer; planificació de cures; intervenció infermera; avaluació
- Competències infermeres en cures pal·liatives
- Converses difícils

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació: examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Martínez Cruz, B., Monleón, M., Carretero, Y., García-Baquero, M.ª T. (2014). *Enfermería en cuidados paliativos y al final de la vida* (1 ed.). Madrid: Editorial Elsevier.
- Torralba, F. (2005). *Antropología del Cuidar* (1 ed.). Madrid: Editorial Mapfre Medicina.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.

Processos de Pèrdua i Dol

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Espanyol

OBJECTIUS:

- Analitzar creences i actituds respecte a la mort i el morir.
- Identificar els processos dol i les diferents respostes.
- Relacionar les pròpies pèrdues i la influència sobre el procés d'atenció.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica el procés de situació de malaltia crònica evolutiva i amb pronòstic de vida limitat, les seves característiques i les necessitats del pacient i del seu entorn social.
- Incorpora el pacient i família en el procés de presa de decisions.
- Identifica les pròpies pèrdues i com aquestes influeixen en el procés d'atenció.

COMPETÈNCIES

Generals

- Planificar la intervenció terapèutica sobre la base de l'evidència científica disponible i del respecte a l'autonomia i a la dignitat del pacient i de la família.

Específiques

- Analitzar la influència de les pròpies emocions i de la implicació personal en la relació assistencial.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.

CONTINGUTS:

- Procés de dol, conceptualització i treball de dol
- Les pèrdues al llarg de la vida i com es classifiquen
- Actualització de pèrdues del passat i gestió saludable del present. Història personal de pèrdues
- Eines per a l'elaboració de processos de dol per pèrdues personals i professionals
- Manifestacions naturals de dol
- Dol complicat, patològic i tipus
- Indicadors i factors de risc de dol complicat

- Relació d'ajuda en el procés de dol
- Anàlisi de diferents situacions clíniques de dol

AVALUACIÓ:

- Observació de la participació: assistència a classes presencials; registre de signatures; participació activa; activitats de grup-classe; fòrums...
- Realització de treballs o projectes: activitats avaluatives: lectures; treballs de síntesi; resolució de casos clínics...
- Proves específiques d'avaluació:(examen i/o treball final de l'assignatura

Ponderació

- Observació de la participació: 20%
- Realització de treballs o projectes: 40%
- Proves específiques d'avaluació: 40%

Notes

- És obligatori un mínim del 80% d'assistència a les classes presencials.
- Totes les activitats són obligatòries.
- Els treballs o projectes són recuperables en el termini de temps establert pel coordinador/a.
- L'alumne que lliura una activitat fora de termini, optarà a la nota màxima de 5 sobre 10 per a aquella activitat en concret.
- L'examen i/o treball final de l'assignatura no és recuperable.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gómez-Batiste, X. et al (2008). *Guía de prevención de Burnout para profesionales de Cuidados Paliativos* (1 ed.). Barcelona: Arán Ediciones, S.L.
- Kübler-Ross, E. (1975). *Sobre la muerte y los moribundos* (1 ed.). Barcelona: Grijalbo.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del campus virtual.